

## Adviesnota PHO

|                     |                                 |
|---------------------|---------------------------------|
| <b>Vergadering:</b> | PHO Economische Zaken           |
| <b>Datum:</b>       | 5 februari 2014                 |
| <b>Locatie:</b>     | Gemeentehuis Alpen aan den Rijn |
| <b>Agendapunt:</b>  | 08                              |

## Onderwerp:

Programma Holland Rijnland Biobased 2014

---

## Beslispunt:

Het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland te adviseren in te stemmen met het programma Holland Rijnland Biobased 2014.

## Inleiding:

In het PHO EZ van 15 mei 2013 is een discussienota besproken waarin vier opties werden beschreven over de richting van het programma Holland Rijnland Biobased in 2014. Het advies van het PHO was om het programma in 2014 op regionaal niveau voort te zetten, waarbij de focus blijft liggen op procesmatige ondersteuning van projecten. Het voorstel bood volgens de portefeuillehouders kansen voor onze regio. De gemeente Alphen aan den Rijn wilde doorgaan met het thema, maar maakte als enige gemeente nog geen keuze voor één van de opties, omdat het huidige programma nog te veel gericht is op bijv. de Greenport Bollenstreek en de Leidse regio en te weinig op het Groene Hart (dat meer gericht is op het buitengebied als biobased productielandschap). De gemeente Leiden was positief en heeft aangegeven mogelijkheden te hebben voor cofinanciering voor de uitvoering van projecten. Inmiddels is dit ook omgezet in een besluit om €85.000 euro in te zetten in de uitvoering van 2 projecten en procesondersteuning.

De gekozen koers van het PHO EZ en het Algemeen Bestuur is verwerkt in het programma voor 2014 (inclusief een terugblik op 2013) dat in concept gereed is en nu ter advisering voorligt. Naast het PHO of 5 februari wordt het (concept) programma tevens besproken in de Advisory Board biobased economy Holland Rijnland. Een aparte bijeenkomst met de (vertegenwoordigers van de triple helix van het bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden) De partijen in de Advisory Board zijn reeds op projectniveau of strategisch niveau betrokken..

## Beoogd effect:

Versnellen van de transitie naar duurzame biobased economy door het benutten van de potenties in de regio Holland-Rijnland.

## Argumenten:

### 1.1 *Biobased economy staat voor een groene duurzame economie*

Het belang van biobased economy voor overheden is in twee woorden samen te vatten: groene groei. De biobased economy is onderdeel van een groene of duurzame economie en maakt efficiënt gebruik van gewassen en biomassa als grondstof van voeding, veevoer, materialen, chemicaliën, energie en brandstoffen. Deze grondstoffen zijn afkomstig uit biologische kringlopen en daardoor hernieuwbaar. In een volledige biobased economy wordt er geen gebruik gemaakt van fossiele brandstoffen. Hiermee wordt de uitstoot van CO<sup>2</sup>teruggedrongen en worden andere negatieve milieueffecten door gebruik van fossiele brandstoffen voorkomen. Tevens vormt de biobased economy een antwoord op het schaarser

en daarmee duurder worden van fossiele brandstoffen. Als regio ben je daardoor minder afhankelijk van fossiele brandstoffen en prijsschommelingen.

De biobased economy is een snel groeiende sector in de provincie Zuid-Holland. Op basis van onderzoek van de Universiteit Wageningen<sup>1</sup> wordt verwacht dat de toegevoegde waarde (verschil tussen de marktwaarde van productie en de daarvoor ingekochte grondstoffen) van de Biobased Economy in Zuid-Holland in 2016 verdubbeld is ten opzichte van 2009. Holland Rijnland heeft met de Universiteit Leiden, het Kenniscentrum Plantenstoffen (Leiden), het PPO (Lisse), NAK Tuinbouw (Roelofarendsveen), Heineken (Zoeterwoude) en de Greenports Duin- en Bollenstreek, Aalsmeer (gedeeltelijk gelegen in de regio) en regio Boskoop (gedeeltelijk gelegen in de regio) en de veeteelt in het Groene Hart een sterke uitgangspositie om te profiteren van deze opkomende sector.

### *1.2 Inzet overheid van toegevoegde waarde*

De kracht bij dit thema komt vanuit het bedrijfsleven en vanuit de kennisinstellingen. De overheid heeft als basistaak het creëren van randvoorwaarden in wet- en regelgeving en het aangeven van een beleidskader. De overheid kan, zoals in het programma Holland Rijnland Biobased, ook bijdragen door organiserend vermogen toe te voegen om de samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden (triple helix) te versterken. Door als makelaar en facilitator op te treden en partijen bij elkaar te brengen, partijen te stimuleren om kansen te pakken, netwerkbijeenkomsten te organiseren en de juiste weg te kennen bij subsidieregelingen en partijen daarover te informeren. Tevens kunnen overheden bijdragen in financiële zin door subsidies te verstrekken voor projecten of te investeren in innovatieve projecten door het opzetten van een revolverend fonds. Subsidies voor de uitvoering van projecten en een revolverend fonds is geen onderdeel van de inzet van Holland Rijnland maar gebeurt wel op projectniveau door de gemeenten Leiden (project Solar Fuels). Vanaf 1 januari 2014 is InnovationQuarter (de regionale ontwikkelingsmaatschappij voor Zuid-Holland) opgericht met een met revolverend investeringsfonds voor onder andere biobased projecten die rijp zijn voor marktintroductie.

### *1.3 Programma Holland Rijnland Biobased boekt eerste resultaten*

De projecten die door het programma Holland Rijnland Biobased 2013 konden worden ondersteunt vanuit de Kennisalliantie (vanaf 1 januari 2014 InnovationQuarter) of het Kenniscentrum Plantenstoffen boeken voortgang. Voor het project Solar Fuels wordt met middelen van de Universiteit Leiden, gemeente Leiden en het bedrijfsleven (o.a. Dutch Space uit Leiden) een testfaciliteit gerealiseerd. Voor het project om de verdelingstechnologie in de sierteelt te verbeteren ten behoeven van de productie van hoogwaardige plantenstoffen is een aanvraag ingediend bij de topsector Tuinbouw- en Uitgangsmaterialen. De bedrijven Baseclear (Moleculair biologische services te Leiden), van Noort (sierteeltveredeling te Warmond) en Leenen (Narcisveredeling te Lisse), en de kennisinstelling PPO (Lisse) zijn partners in dit consortium. Van andere projecten zoals het gebruik van Afval Water Zuivering Installatie (AWZI) voor algenkweek in Hoogmade of de opschaling van Algenenteelt bij Heineken (Zoeterwoude) wordt het komende half jaar duidelijk of de volgende stap gezet kan worden. Daarnaast zijn er goede contacten opgedaan voor nieuwe projecten in het Groene Hart waarop in 2014 kan worden doorgepakt. Onder andere verwerking meststoffen (raffinage mineralen en vergisting) en de vergister van Indaver voor de productie van groen gas die in Alpen aan den Rijn wordt gebouwd.

---

<sup>1</sup> De economische waarde en het investeringspotentieel van het biobased cluster in Zuid-Holland (<http://www.wageningenur.nl/nl/show/Biobased-economy-belangrijke-motor-voor-regionale-economische-groei.htm>)

#### 1.4 *Biobased Economy sluit aan bij lokaal, subregionaal en bovenregionaal economisch beleid*

In het Koersdocument 2012-2015 voor de Greenport Duin- en Bollenstreek is biobased economy één van de programmalijnen, naast ruimtevaarttechnologie (voor de precisielandbouw) en toeristische marketing als voertuig voor integratie en activering. De Greenport Duin – en Bollenstreek zoekt aansluiting bij het Bio Science Park Leiden. Het Bio Science Park Leiden is groot geworden met de 'rode biotechnologie' (medicijn-ontwikkeling), maar is met name onder impuls van het Institute of Biology van de Universiteit Leiden steeds nadrukkelijker aan het verbreden naar de agribusiness. De Greenport Duin- Bollenstreek ziet vooral de ontwikkeling en kennis en technologie om inhoudstoffen (stoffen die uit een plant gewonnen kunnen worden) te winnen en het verwaarden van reststoffen (afvalstoffen die economisch benut kunnen worden) als kansrijke lijnen. In de Economische Agenda 071 is de Biobased Economy een belangrijk thema en wordt gekozen om het programma Holland Rijnland Biobased voort te zetten. In het Collegeakkoord van de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn is de biobased economy/circulaire economie benoemd als verder te ontwikkelen thema. Vanuit Nieuwkoop zet de Groene Hart Academie sinds 2013 ook in op de biobased economy.

Op Zuidvleugelniveau begint het platform Bio Delta Zuidvleugel op gang te komen. Het platform Bio Delta kan een belangrijke taak vervullen om een krachtig geluid richting Europa te laten horen. Het Platform Bio Delta wil daarnaast een rol vervullen om de verschillende initiatieven in de Zuidvleugel met elkaar te verbinden. Binnen het topsectorenbeleid is de Biobased Economy een belangrijk cross-over thema. Binnen Europa zijn er kansen binnen het Horizon 2020 stimuleringsprogramma.

#### **Kanttekeningen/risico's:**

##### 1.1 *Er zijn veel initiatieven op het gebied van de biobased economy*

Biobased economy is 'hot' en de initiatieven buitelen over elkaar heen. Binnen het programma is Holland Rijnland Biobased staan de projecten voorop. De voortgang die hierin wordt geboekt vormt het bewijs dat het programma Holland Rijnland Biobased van meerwaarde is. Vanuit de projecten worden waar mogelijk strategische allianties aangegaan met bijvoorbeeld Platform Biodelta, Innovatie Demonstratie Centrum Greenport Duin- en Bollenstreek, programma Go Bio van de kamer van Koophandel etc. en InnovationQuarter.

#### **Financiën:**

Dit voorstel past binnen de begroting van Holland Rijnland voor 2014, waarin €40.000,- is gereserveerd voor het programma Holland Rijnland Biobased.

#### **Communicatie:**

In 2014 wordt verder gegaan met publiciteit te creëren rondom het thema biobased economy in de regio. Eind 2013 zijn enkele artikelen verschenen. Daarnaast zijn een drietal TV uitzendingen gemaakt. De komende periode zal worden gezien op welke wijze het beste aandacht gegeven kan worden aan dit thema. In elk geval zullen er regelmatige updates verschijnen via nieuwsbrieven en sociale media.

#### **Evaluatie:**

Circa een maal per maand vinden er voortgangsgesprekken plaats tussen Holland Rijnland, InnovationQuarter en het Kenniscentrum Plantenstoffen, waarna bijsturing mogelijk is. Eind 2014 wordt een eindrapportage opgesteld, eventueel in combinatie met een voorstel voor een verder vervolg.

**Bijlagen:** (concept) Programma Holland Rijnland Biobased 2014 (inclusief terugblik 2013)